

CHAPTER I

Þórðr hét maðr íslenzkr, Þórgrímsson, Hreiðarssonar, þess er Glúmr vá. Þórðr var 1
lítill maðr vexti, ok vænn at yfirliti. Hann átti bróður, er Hreiðarr hét; hann var
mikill vexti enn ljótr á yfirlit, ok þótti varla sjálfráði fyrir vits sakir; hann var
styrkr at afli, manna fóthvatastr ok hógværr í skapi; var hann jafnan heima. Enn 5
Þórðr bróðir hans var mjök í fõrum: hann var hirdmaðr Magnúsar konungs góða,
ok virðr af honum vel. Á einu sumri, þá er Þórðr bjó skip sitt at Gásum í Eyjafirði,
kom þar Hreiðarr bróðir hans. Enn er Þórðr sá Hreiðar, spurði hann, hví hann
væri þar kominn. Hann svarar: ‘Eigi væra ek hér kominn, nema mér þætti
nauðsynligt erindit’. ‘Hvert er þat þá?’ segir Þórðr. ‘Ek vil fara utan með þér’, segir 10
Hreiðarr. Þórðr mælti: ‘Eigi þykki mér þér sú ferð fallin; vil ek heldr þat til leggja
við þik, at þú hafir einn fõðurarf okkarn, ok er þat meirr enn hálfu meira fé enn
ek hefi í fõrum’. ‘Hreiðarr svarar: “Þá er alllítit vit mitt, ef ek tek þenna
fjárskakka, til þess at gefa mik sjálfan svá upp, at láta þína forsjá, ok mun þá hverr
maðr draga af mér okkart fé, er ek kann engi forræði, þau sem nýt eru, enn þó 15
óvíst, at ek þola þat vel, ef menn sitja um at lokka af mér fé mitt eðr taka með
valdi; ok er þér þá eigi betra hlut í at eiga, ef ek ber á mǫnnum, eðr gerik aðra
óvísu fyrir slíkar sakir; enn síðan sé ek bardr eða meiddr fyrir mínar tilgerðir. Er
þat ok sannast, at þér mun torsiott at halda mér eftir, ef ek vil fara”.’ Vera kann
þat ‘, sagði Þórðr;’ enn ekki vil ek at þú getir um ferð þína fyrir ǫðrum mǫnnum,
þótt ek láta þetta eftir þér ‘. Því játtaði Hreiðarr. Enn þegar er hann firði Þórð 20
augum, sagði hann hverjum, er heyra vildi, at hann ætlaði at fara utan með
bróður sínum; lögðu þat margir menn Þórði til ámælis, ef hann flytti utan
afglapa þenna. Sigldu þeir í haf, þegar þeir váru búnir; urðu þeir vel reidfara ok
tóku Þrándheim. Þetta var þat sama haust, er konungar komu austan, Magnús ok 25
Haraldr. Ok litlu síðar enn konungar komu til bæjarins, var þat einn morgin
snimma, at Hreiðarr var á fótum fyrr enn aðrir vaknaði. Hann mælti: “Vaki þú,
bróðir: fátt veit sá. er sefr, enn ek veit tíðindi; ek heyrða fyrir litlu læti mjök
kynlig”.’ Hverju var líkt ‘? sagði Þórðr.’ Sem kykvendi léti ‘, sagði Hreiðarr,’ ok
þaut við mjök, enn aldrei veit ek, hvat látum var ‘. Lát eigi svá undarlíga ‘, sagði 30
Þórðr;’ þat mun hafa verit hornblástr ‘.’ Hvat skal þat tákna ‘? sagði Hreiðarr.

íslenzkr Icelandic — 1

vǫxt growth, stature, size — 2,3 *vexti*

vænn handsome, fine; promising, likely — 2

yfirlit appearance, looks — 2 *yfirliti* · 3

ljótr ugly, hideous — 3

varla hardly, scarcely — 3

sjálfráði self-determined, of one's own accord — 3
sjálfráði

styrkr strong — 4

fóthvatr swift-footed, fleet — 4 *fóthvatastr*

hógværr gentle, mild, calm — 4

fǫr journey, expedition — 5 *fǫrum*

hirdmaðr king's retainer, member of a royal
following — 5

virða value, esteem, judge — 6 *virðr*

hví why — 7

þátt seem, think — 8 *þætti*

nauðsynligr necessary, urgent — 9 *nauðsynligt*

erindit errand, business, message — 9 *erindit*

fõðurarf patrimony, inheritance from one's father
— 11 *fõðurarf*

okkarr our, of us two — 11 *okkarn* · 14 *okkart*

meirr more — 11

hálf half — 11 *hálfu*

far wealth invested in trading ventures — 12 *fǫrum*

alllítill very small, very slight — 12 *alllítit*

fjárskakki financial loss, monetary deficit — 13

fjárskakka

sjálfr self, oneself — 13 *sjálfan*

forsjá foresight, management, provision — 13

forræði authority, control, management — 14

nýtr useful, capable, worthy — 14 *nýt*

óvíst uncertain, unknown; unaware — 15 *óvíst*

þola endure, bear, suffer — 15

lokka entice, lure, coax — 15

eðr or — 15,16

vald power, authority, control — 16 *valdi*

berja strike, beat; (reflexive) fight — 16 *ber* · 17 *barðr*

óvís uncertainty, unwise act — 17 *óvísu*

meiða maim, injure, damage — 17 *meiddr*

tilgerð deed, provocation, what one has done to
deserve something — 17 *tilgerðir*

torsiott hard to overcome, difficult to deal with —
18 *torsiott*

þótt although, even though — 20

játta say yes, consent, agree to — 20 *játtaði*

fjorðr fjord, firth — 20 *firði*

auga eye — 21 *augum*

ámæli blame, reproach — 22 *ámælis*

afglapi fool, oaf, simpleton — 23 *afglapa*

haf sea, ocean — 23

reidfara having a (good or bad) voyage; used of ships
and travellers — 23

samr same — 24 *sama*

haust — 24

austan — 24

bœr farmstead, farm buildings, town — 25 *bæjarins*

morgunn morning — 25 *morgin*

snimma early — 26

vakna wake up, awaken — 26 *vaknaði*

vaka be awake, keep watch — 26 *Vaki*

sofa sleep — 27 *sefr*

tíðindi news, tidings — 27

læti sound, noise; behavior, manner — 27

kynligr strange, odd — 28 *kynlig*

líkr like, similar — 28 *líkt*

kykvendi living creature, animal — 28

þjóta roar, howl, rush, whistle (as wind) — 29 *þaut*

aldregi never — 29 *aldrei*

lát loss; death, decease — 29 *látum*

undarlíga strangely, wondrously — 29

hornblástr the sound of a horn being blown, a
horn-blast — 30

tákna signify, mean — 30

Þórðr svarar: “Blásit er oftast til móts eðr skipsdráttar”.’ Hvat táknar mótít ‘? segir Hreiðarr.’ Þar eru dæmd vandamál ‘, segir Þórðr,’ ok slíkt talat sem konungr þykkist þurfa at upp sé borit fyrir alþýðu ‘.’ Hvárt mun konungr á mótinu ‘? segir Hreiðarr.’ Þess þykki mér ván ‘, segir Þórðr.’ Þagat verð ek þá at fara ‘, segir Hreiðarr,’ því at þar vilda ek koma, at ek sæi sem flesta menn á einum stað ‘.’ Þá skýtr í tvau horn með okkr ‘, segir Þórðr,’ mér þœtti því betr sem þú kœmir þar síðr, er fjölmennt væri, ok mun ek hvergi fara ‘.’ Ekki tjár slíkt at mæla ‘, segir Hreiðarr,’ fara skulu vit báðir; ekki mun þér betra at ek fara einnsaman; er þér ok mál, at finna Magnús konung vin þinn, er þú hefir enn ekki hitt hann, síðan hann kom til bæjarins, ok ekki fær þú mik lattan þessarrar farar ‘. Hljóp Hreiðarr þegar í brott. Þórðr sá nú, at hann mun fara verða; gekk hann seint, enn hinn hljóp hart undan, ok var mjök langt milli þeira. Enn er Hreiðarr sá, at Þórðr fór seint eftir, mælti hann:’

‘Þat er þó satt, at illt er litlum at vera, þá er aflit nær ekki, enn þó mætti vera hvatleikinn, ok harla lítit ætla ek þik hlotit hafa af þessu hvárutveggja, ok væri þér betri vänleikr minni, enn knáleikr meiri ok fráleikr, ok mættir þú heldr fara með ǫðrum mǫnnum’. Þórðr svarar: ‘Eigi veit ek mér verr í hald koma óknáleik minn enn þér afl þitt’. ‘Handkrækjumst vit nú, bróðir’, segir Hreiðarr. Svá gerðu þeir, ok var eigi lengi, áðr Þórði dofnaði hǫndin, ok lét hann laust. Hreiðarr fór þá undan, þar til er hann kom á hæð eina; þar sá hann mannfjǫlda fyrir sér; nam hann þá staðar ok var allstarsýnn á þá menn, er þar váru á mótinu. Kom þá Þórðr eftir ok mælti: ‘Gǫngum nú síðliga, bróðir, ok fǫrum báðir samt’. Hreiðarr gerði svá. Enn er þeir kómu á þingit, kenndu margir menn Þórð, ok fǫgnuðu honum vel. Gekk Þórðr þegar á fund Magnúsar konungs, því at hann hafði þá ekki fundit konung, síðan hann kom til bæjarins. Þórðr kvaddi vel Magnús konung, ok tók konungr honum blíðliga. Þegar skildi með þeim bræðrum, er þeir komu á þingit. Þótti mǫnnum Hreiðarr heldr mikill vexti ok ósinniligr. Varð hann mjök skauttogaðr ok fœrðr í reikuð. Hann var margorðr ok hló mjök mót áfangi manna; enn þeim þótti eigi því minni skemtan at eiga við hann ok varð nú ógreið ferð hans.

blása blow; swell up — 1 *Blásit*
oft often — 1 *oftast*
skipsdráttir hauling of ships (onto land) — 1 *skipsdráttar*
tákna signify, mean — 1 *táknar*
dœma judge, give judgment, sentence — 2 *dæmd*
vandamál difficult matter, hard case — 2
alþýða the people, common folk, the public — 3 *alþýðu*
hvárt whether — 3
ván hope, expectation, likelihood — 4
þegja be silent, keep quiet — 4 *þagat*
staðr place, spot; stead — 5 *staðr* · 21 *staðar*
skjóta there is disagreement (idiom: opinions diverge) between us — 6 *skýtr*
horn horn, drinking horn; corner — 6
tjá show, tell; avail, be of use — 7 *tjár*
betri better — 8 *betra* · 16
einnsaman all alone, quite alone — 8
vin friend — 9
boer farmstead, farm buildings, town — 10, 25 *bæjarins*
mik I, me — 10
letja hold back, dissuade, hinder — 10 *lattan*
för journey, expedition — 10 *farar*
seint slowly, late — 11
hart hard, fiercely, harshly — 12
langr long — 12 *langt*
seinn slow, late — 13 *seint*
saðr true, guilty — 14 *satt*
afl strength, might — 14 *aflit* · 18
nær near, nearly; when — 14
hvatleikr quickness, agility, boldness — 15 *hvatleikinn*
harla very, exceedingly — 15
hljóta get by lot, obtain; have to, must — 15 *hlotit*
hvárrtveggi each of two, both — 15 *hvárutveggja*
vænleikr good looks, beauty; promise — 16

minni smaller, lesser — 16
knáleikr strength, manly vigor, prowess — 16
meiri more, greater — 16
fráleikr swiftness, speed — 16
hald hold, grip; keeping, support — 17
óknáleikr lack of strength, weakness — 17 *óknáleik*
handkrækjask join or link hands together, grapple hand-in-hand — 18 *Handkrækjumst*
dofna become faint, die down, subside — 19 *dofnaði*
lauss let go, released his hold — 19 *laust*
hæð hill, height — 20
mannfjöldi multitude, crowd of people — 20 *mannfjöldi*
allstarsýnn staring intently, gazing hard at something — 21
síðliga properly, decorously — 22
samt together — 22
fagna welcome, receive gladly; rejoice — 23 *fögnuðu*
kveðja greet, address; call upon, summon — 25 *kvaddi*
blíðliga kindly, warmly, cheerfully — 26
vǫxtr growth, stature, size — 27 *vexti*
ósinniligr unsociable, hard to get along with — 27
skauttoga dragged or pulled by the skirt of one's cloak; jostled about in mockery — 28 *skauttogaðr*
fœra bring, convey — 28 *færðr*
reikan wandering, reeling, unsteady staggering motion — 28 *reikuð*
hlæja laugh — 28 *hló*
skemtan entertainment, amusement, pastime — 29
ógreiðr difficult, slow, hard to get through — 29 *ógreið*
IN CONTEXT
20 **nam** stopped, halted (idiom 'nema staðar' = to come to a stop)
24 **því** part of 'því at', meaning because
29 **því** used adverbially with a comparative: 'by that much, the less'

CHAPTER 2

Magnús konungr frétti Þórð tíðinda af Íslandi, ok síðan spurði hann, hvat þeira
 manna væri í fōr með honum, er hann vildi hafa til hirðvistar með sér. ‘Bróðir
 minn er í fōr með mér’, segir Þórðr. ‘Sá maðr mun vel vera, ef þér er líkr’, sagði
 konungr. Þórðr mælti: ‘Ekki er hann mér líkr’. Konungr svarar: ‘Þó má hann vel
 vera; eðr hvat er ólíkast með ykk?’ Þórðr mælti: ‘Hann er mikill maðr vexti, ljótr
 ok heldr seinheppiligr, sterkr at afli ok lundhœgr’. Konungr mælti: ‘Þó má
 honum vera vel farit at mōrgu’. Þórðr svarar: ‘Ekki var hann kallaðr vizkumaðr á
 unga aldri’. ‘At því fer ek meirr’, sagði konungr, ‘sem nú er; eðr hvárt má hann
 sjálfr annast sik?’ ‘Ekki hvasst umhyggjulaust’, segir Þórðr. ‘Hví fluttir þú hann
 utan?’ segir konungr. ‘Herra’, sagði Þórðr, ‘hann á fé allt hálft við mik, enn hefir
 engar nytjar af, ok engi afskifti hefir hann sér veitt um penninga: látit mik með
 fara sem ek vilda. Nú þótti mér ósannligt at veita honum eigi þenna hinn eina
 hlut, sem hann beiddist, at fara með mér, þar sem hann lét mik einn ráða ǫllu
 okkru gózi. Þótti mér ok líkligt at hann myndi, sem margir aðrir, af yðr gæfu
 hljóta, ef hann kœmi á yðarn fund’. ‘Sjá vil ek hann’, sagði konungr. ‘Svá skal
 vera’, sagði Þórðr, ‘ok því fór hann hīgat til þingsins með mér; enn þó er hann nú
 brott hrjáðr nōkkut’. Konungr sendi þá eftir honum. Enn er Hreiðarr heyrði sagt,
 at konungr vildi finna hann, þá bar hann sik upp mjōk ok sást lítt fyrir, ok gekk
 nær á hvat sem fyrir varð. Hann var á þann hátt búinn, at hann var í
 leistabrókum ok hafði feld grán yfir sér. Enn er hann kom fyrir konung, fell
 hann á kné fyrir hann ok kvaddi hann vel. Konungr svaraði honum hlœjandi ok
 mælti: ‘Ef þú átt við mik erindi, þá mæl þú skjótt þat er þér líkar, aðrir menn eigu
 enn nauðsyn at tala við mik’. Hreiðarr svarar: ‘Mitt erindi þykki mér skyldast;
 enn þat er, at ek vilda sjá þik, konungr’. ‘Þykki þér nú vel þá’, sagði konungr, ‘er
 þú sér mik?’ ‘Vel víst’, segir Hreiðarr; enn eigi þykkjumst ek enn til gerla sjá þik ‘.
 Hvern veg skulum vit þá til haga ‘, segir konungr; ‘vildir þú at ek stœða upp ‘? Þat
 vilda ek ‘, segir Hreiðarr. Konungr stóð upp ok mælti: “Nú mun þú þykkjast gerla
 mega sjá mik”. Eigi enn til gerla ‘, sagði Hreiðarr, ok er þó nú nær hófi ‘. Viltú

frétta ask, inquire; hear of, learn — 1 frétti

tíðindi news, tidings — 1 tíðinda

fōr journey, expedition — 2, 3

hirðvist membership of the king's retinue, court
residence — 2 hirðvistar

líkr like, similar — 3, 4

eðr or — 5, 8

ólíkr unlike, different — 5 ólíkast

vōxtr growth, stature, size — 5 vexti

ljótr ugly, hideous — 5

seinheppiligr slow to succeed, unlucky-looking — 6

sterkr strong — 6

afli strength, might — 6 afli

lundhœgr easy-tempered, good-natured — 6

vizkumaðr a wise man, man of sound judgement —

7

ungr young — 8 unga

aldr age, lifetime — 8 aldri

meirr more — 8

hvárt whether — 8

sjálfr self, oneself — 9

annast take care of, look after — 9

hvasst sharp, keen; (of wind) strong — 9 hvasst

umhyggjulauss careless, unconcerned, without worry
— 9 umhyggjulaust

hví why — 9

herra lord, sir — 10

halfr half — 10 hálft

nyt use, benefit; milk yield — 11 nytjar

afskipti participation, share, meddling — 11 afskifti

peningr coin, penny — 11 penninga

ósannligr unlikely, improper, unreasonable — 12

ósannligt

beidask ask for, request — 13 beiddist

okkarr our, of us two — 14 okkru

góz goods, property — 14 gózi

líkligr likely, probable — 14 líkligt

gæfa luck, good fortune — 14 gæfu

hljóta get by lot, obtain; have to, must — 15

yðar your (plural) — 15 yðarn

skal shall, must — 15

hīgat hither, to this place — 16

hrjá afflict, harass, trouble — 17 hrjáðr

nōkkut somewhat, rather — 17

lítt little, slightly, poorly — 18

nær near, nearly; when — 19, 28

hátrr manner, way, custom — 19 hátt

leistabrók breeches with feet attached (trousers with
stockings sewn on) — 20 leistabrókum

feldr cloak, cape of skin or wool — 20 feld

grár grey — 20 grán

kné knee — 21

kvedja greet, address; call upon, summon — 21

kvaddi

hlæja laugh — 21 hlæjandi

erindi errand, business, message — 22, 23

skjótt quickly, swiftly — 22

líka please, be pleasing to — 22 líkar

nauðsyn need, necessity, urgent business — 23

skyldr related, akin; bound, obliged — 23 skyldast

víst certainly, surely — 25

gerla clearly, exactly — 25, 27, 28

vegr way, road; manner; honour, glory — 26 veg

haga arrange, manage, order — 26

stoða help, avail, be of use — 26 stœða

hóf moderation, measure, fitting degree — 28 hófi

IN CONTEXT

8 fer act, proceed, judge (idiom: fara at e-u)

nú ‘, segir konungr,’ at ek leggja ef mér skikkjuna ‘?’ Þat vil ek víst ‘, segir hann. 1
Konungr mælti: “Vit skulum innast þó til nökkut áðr um þat mál: þér eru hugkvæmir ok hofðingjadjarfir margir Íslendingar, ok veit ek eigi, nema þú virðir mér þetta til ginningar, enn ek vil þat undan skilja”. Hreiðarr svarar: 5
“Engum manni hæfir þat, herra, at ginna þik eðr ljúga at þér”. Konungr lagði þá af sér skikkjuna ok mælti: “Hygg þú nú at svá vandliga sem þik fýsir”. Svá skal vera ‘, segir hann. Hann gekk þá í hring hjá konungi, ok mælti fyrir munni sér oft hit sama: “Allvel, allvel”, segir hann. Konungr mælti: “Hefir þú nú sét mik sem þú vill”? At vísu ‘, segir Hreiðarr. Konungr spurði: “Hversu lízt þér nú á mik”? Hreiðarr svarar: “Ekki hefir Þórðr, bróðir minn, ofsögur frá þér sagt um þat sem vel er”. Konungr mælti: “Nökkut muntú at finna um þat, sem nú sér þú, þat er eigi sé í alþýðu viti eðr sjónhendi”? Hreiðarr svarar: “Ekki vil ek; ok þat er sannast, at ek má ekki at finna; því at þannig myndi hvern sik kjósa skapaðan sem þú ert, þótt sjálfir mætti ráða”. Mikinn tekr þú af ‘, segir konungr.’ Háttung er flestum oðrum at oflofaðir sé, ef lofsamliga er við mælt, ef þú átt þetta eigi at 15
sonnu ‘, segir Hreiðarr,’ sem mér lízt ok ek hefi nú talat ‘. Konungr mælti: “Finn at nökkut, þótt smátt sé”. Hreiðarr svarar: “Þat þá helzt, herra, vil ek til finna, at auga yðart annat er litlum mun ofar enn annat”. Þat hefir einn maðr fyrr fundit ‘, segir konungr,’ enn sá maðr er Haraldr konungr, frændi minn. Nú skal jafnmæli með okkr ‘, segir konungr,’ vil ek nú sjá þik; stattú nú ok legg af þér yfirhofnina ‘. Hreiðarr fleygði þegar af sér feldinum; var maðrinn, sem áðr er sagt, ljótr ok limaðr mjök; hafði hann hendr miklar ok mjök saurgar, því at latliga váru þvegnar, enn klæði eigi hrein. Konungr hugði at honum vandliga. Þá mælti Hreiðarr: “Herra”, segir hann,’ hvat þykkist þú nú mega at mér finna ‘? Konungr svarar: “Þat ætla ek, at eigi fœðist upp ljótari maðr enn þú ert”. Slíkt verðr mælt ‘, 25
segir Hreiðarr,’ eðr er nökkut þat, sem til fríðinda sé um mik, eftir því sem þú leggr ætlan á ‘? Konungr mælti: “Þat sagði Þórðr, bróðir þinn, at þú værir lundhœgr maðr”. Þat er ok satt ‘, segir Hreiðarr,’ ok þykkir mér þat illt, er svá er ‘. Þú munt þó reidast kunna ‘, segir konungr.’ Mæl heill, herra ‘, segir Hreiðarr,’ eðr hversu langt mun til þess ‘? Þat veit ek eigi víst ‘, segir konungr;’ helzt ætla ek 30
at þat muni á þessum vetri at berast ‘. Seg heill sögu ‘, segir Hreiðarr. Konungr mælti: “Er þú nökkut hagr?” Hreiðarr svarar: “Þat má ek eigi vita, því at ek hefi

skikkja cloak, mantle — 1, 6 *skikkjuna*

víst certainly, surely — 1

innask inquire into, get information about — 2
innast

nökkut somewhat, rather — 2

hugkvæmr resourceful, inventive — 3 *hugkvæmir*

hofðingjadjarfir bold, daring towards chieftains — 3
hofðingjadjarfir

íslendingr Icelander — 3 *Íslendingar*

virða value, esteem, judge — 4 *virðir*

ginning deception, fooling, mockery — 4
ginningar

hœfa aim at, hit; be fitting, suit — 5 *hæfir*

herra lord, sir — 5, 17, 29 * 24

ginna deceive, dupe — 5

eðr or — 5, 12, 26, 30

ljúga lie, tell a falsehood — 5

vandliga carefully, thoroughly — 6, 23

fýsa — 6 *fýsir*

hringr ring, circle — 7 *hring*

munnr mouth — 7 *munni*

opt often — 8 *oft*

samr same — 8 *sama*

allvel very well — 8 * 8

víss with 'at': fixed idiom meaning 'certainly, indeed' — 9 *vísu* * 30 *víst*

ofsaga exaggeration, overstatement — 10 *ofsögur*

nokkurr some, someone, a certain one — 11 *Nökkut* * 17, 26, 32 *nökkut*

alþýða the people, common folk, the public — 12
alþýðu

sjónhendi immediate perception, instantaneous grasp by sight (compound of *sjón*... — 12

þannig thither, that way; thus — 13

kjósa choose, elect — 13

skapa shape, create; ordain, arrange — 13 *skapaðan*

þótt although, even though — 14, 17

sjálf self, oneself — 14

háttung danger, risk, hazard — 14

oflofa over-praise, praise excessively — 15 *oflofaðir*

lofsamliga praisingly, flatteringly — 15

lítast seem, appear (impersonal); think fit, be inclined to think — 16 *lízt*

smár small, little — 17 *smátt*

auga eye — 18

yðar your (plural) — 18 *yðart*

munr difference, degree; desire, mind — 18 *mun*

ofarla higher up, further above — 18 *ofar*

frændi kinsman, relative — 19

jafnmæli equal treatment, fair dealing, equitable terms — 20

yfirhofn outer garment, cloak, overcoat — 21
yfirhofnina

fleygja throw, fling, let fly — 21 *fleygði*

feldr cloak, cape of skin or wool — 21 *feldinum*

ljótr ugly, hideous — 22 * 25 *ljótari*

lima formed or shaped (as to limbs), built — 22
limaðr

saurgr dirty, filthy — 22 *saurgar*

latliga slowly, sluggishly — 22

þvá wash — 23 *þvegnar*

klæði cloth, clothes — 23

hreinn clean, pure — 23 *hrein*

fœðask be born — 25 *fœðist*

fríðindi advantage, benefit, privilege — 26 *fríðinda*

ætlan opinion, belief — 27

lundhœgr easy-tempered, good-natured — 28

reidast become angry, take offense — 29

heill used in a greeting formula, roughly 'hail!' — 29, 31

langr long — 30 *langt*

saga story, tale, history — 31 *sögu*

hagr skilful, handy (esp. as a craftsman) — 32

IN CONTEXT

13 **því** with 'at': forms the causal conjunction 'because'

17 **at** forms idiom 'finna at' meaning 'find fault with'

24 **mér** dative here, part of idiom 'finna at e-m'

24 **finna** idiom 'finna at e-m' = to find fault with, criticize someone

aldrei reynt”. Þat þœtti mér þó eigi ólíkligt, segir konungr. ‘Seg heill sögu!’ segir Hreiðar, ‘því at svá mun jafnt vera sem þú segir; enn vetrvistar þœttumst ek þurfa’. Konungr svarar: Heimilt skal Þórði bróðir þínum, at vera með mér við annan mann eðr þriðja, ef hann vill; enn betr þykkir mér þér hent at vera þar, sem heldr er mannfátt ‘. Svá má þat kalla í sumu lagi ‘, segir Hreiðarr,’ enn eigi mun svá fátt manna, at eigi komi þat upp sem mælt verðr, allra helst, ef athlægis er vert; enn ek er maðr ekki orðvarr, ok berr mér jafnan margt á góma. Kann vera, at þeir menn, sem hjá mér eru, þótt eigi sé margir, reiði orð mín óvitrlig fyrir alþýðu, ok spotti mik ok drepi út ferliga, þat er ek mæli eðr gerik til gamans. Nú sýnist mér hitt eigi heimskligra, at vera heldr hjá þeim, er um mik hyggr, sem er Þórðr bróðir minn, þótt þar sé fjölmenni, heldr enn þar, þótt menn sé fáir, ok engi til umbóta ‘. Konungr mælti: “Ráð þú þá, ok fari þit báðir brœðr til hirðar minnar, ef ykkir líkar þat betr”. Þegar hljóp Hreiðarr brott, er hann heyrði þessi orð konungs, ok sagði hverjum manni, er á vildi hlýða, at hans fœr hefði allgóð orðið á konungs fund, ok einkanliga sagði hann Þórði bróður sínum, at konungr hafði leyft honum at vera með hirðinni um vetrinn. Þórðr mælti: “Þá skal nú búa þik sömiliga at vápnum ok klæðum, því at okkr skortir ekki til, ok skipast margr vel við góðan búning; er ok hverjum manni vandara, at búa sik í konungs herbergi enn annarsstaðar, at hann verði eigi hleginn af hirðmönnum”. Hreiðarr svarar: “Eigi ferr þú sjáandi eftir, ef þú ætlar, at ek láta skrudklæði koma á minn búk”. Þórðr mælti: “Skerum til klæða þér vaðmál duganda”. Nær er þat ‘, segir Hreiðarr. Tók hann þá, at ráði Þórðar, góð vaðmálklæði, ok dubbaði sik vel. Sýndist hann þegar allt qðruvís enn áðr,— þó ljótr ok karlmannligr. Enn þó í fyrstu er þeir brœðr kómu til hirðarinnar, sýndist konungsmönnum óvizkumót á Hreiðari ok varð hann fyrir miklu spotti ok áfangi af þeim, ok leituðu sér marga vega við hann, bæði í hæðiligum orðum ok qðrum atvikum, enn hann galt þeim allt slíkt í móti. Enn er þeir fundu, at hann tók jafnan hlœjandi við gabbi þeira, ok sigraði þá alla bæði í þolinmœði, margmælgí ok einkanliga í afraunum, þá

aldregi never — 1 *aldrei*
reyna try, test; experience, prove — 1 *reynt*
ólíkligr unlikely — 1 *ólíkligt*
heill used in a formulaic greeting, roughly ‘in good health’ — 1
saga story, tale, history — 1 *sögu*
jafn equally, just as much — 2 *jafnt*
vetrvist winter lodging, stay for the winter — 2
vetrvistar
heimill freely available, at one’s disposal — 3 *Heimilt*
eðr or — 4, 9
þriðja third — 4 *þriðja*
hent suitable, fitting, convenient — 4 *hent*
mannfær short of men, having few people — 5
mannfátt
sumr some, a certain one — 5 *sumu*
athlægi mockery, object of ridicule — 6 *athlægis*
verðr worth, worthy, deserving — 6 *vert*
orðvarr careful with words, discreet in speech — 7
gómr palate, gum (roof of the mouth) — 7 *góma*
þótt although, even though — 8, 11
reiði anger, wrath — 8
óvitrligr foolish, unwise — 8 *óvitrlig*
alþýða the people, common folk, the public — 9
alþýðu
spott mockery, scorn — 9, 25 *spotti*
ferligr monstrously, outrageously — 9 *ferliga*
gaman fun, amusement, pleasure — 9 *gamans*
sýnask seem, appear — 10 *sýnist* · 23 *Sýndist*
heimskligr foolish, silly — 10 *heimskligra*
fjölmenni crowd, large company of people — 11
hirð royal household, retinue, court — 12 *hirðar* · 16
hirðinni · 24 *hirðarinnar*
líka please, be pleasing to — 13 *líkar*
hlýða listen, give heed; be permissible, avail — 14
fœr journey, expedition — 14
allgóðr very good, excellent — 14 *allgóð*
einkanliga especially, particularly — 15, 28
leyfa allow, permit; praise — 16 *leyft*
sömiliga honourably, becomingly — 17
klæði cloth, clothes — 17 *klæðum* · 21 *klæða*
skorta lack, be wanting — 17 *skortir*

skipast turn, change, be disposed — 17
búningr dress, attire; equipment — 18 *búning*
vandr difficult, hard, demanding — 18 *vandara*
herbergi — 19
annarsstaðar elsewhere, in another place — 19
hlæja laugh — 19 *hleginn* · 27 *hlœjandi*
hirðmaðr king’s retainer, member of a royal following — 19 *hirðmönnum*
skrudklæði rich, ornate clothing; splendid garments — 20
búkr trunk, body (without the head) — 21 *búk*
skera cut, carve, slaughter — 21 *Skerum*
vaðmál homespun woollen cloth — 21
duga avail, be of use; help, support — 21 *duganda*
nær near, nearly; when — 21
vaðmálklæði homespun woollen clothing — 22
dubba to dress up, deck out; to dub (as a knight) — 22 *dubbaði*
qðruvís otherwise, differently — 23
ljótr ugly, hideous — 23
karlmannligr manly, valiant — 23
fyrstu first, in the beginning — 24
sýnast seem, appear — 24 *sýndist*
konungsmaðr king’s man, royal retainer — 24
konungsmönnum
óvizkumót a mark or sign of foolishness, ignorance — 24
áfangi a stopping-place, stage of a journey; here: object of pursuit, target — 25
vegr way, road; manner; honour, glory — 26 *vega*
hæðiligr ridiculous, laughable — 26 *hæðiligum*
atvik event, incident, occurrence — 26 *atvikum*
gabb mockery, jest, scorn — 27 *gabbi*
sigra conquer, overcome — 28 *sigraði*
bæði both — 28
þolinmœði patience — 28
margmælgí talkativeness, loquacity — 28
afraun trial, test, feat — 28 *afraunum*
 IN CONTEXT
 12 **fari** used as a jussive: ‘let (them) go’
 17 **at** because (as part of því at)

létu þeir af áleitni við hann.’

CHAPTER 3

Enn er þeir bræðr höfðu eigi lengi verit við hird Magnúsar konungs, þá bar svá til, at hirdmaðr Magnúsar konungs hafði vegit hirdmann Haralds konungs; þaðan af urðu sjálfir konungar missáttir. Var þá lagðr til sættarfundr, at konungarnir sjálfir skyldu finnast ok skipa málinu. Enn er Hreiðarr heyrði sagt, 5 at Magnús konungr skyldi fara til móts við Harald konung, þá gekk hann þegar fyrir konung, ok mælti: ‘Nú er sá einn hlutr, er ek vil biðja þik, konungr’. ‘Hverr er sá?’ segir konungr. ‘Þat’, kvað Hreiðarr, ‘at fara til sáttarfundarins. Ek hefi ekki verið víðförlull, síðan ek kom til yðar; enn mér er mikil forvitni á, at sjá tvá konunga í einum stað’. Konungr svarar: ‘Satt er þat, at þú ert ekki svá víðförlull; 10 enn þó mun ek þér þessa fgr eigi leyfa, því at þér er ekki fellt, at ganga í greipr mǫnnum Haralds konungs, því(at) vera má at þér verði at því ólið eðr qðrum; þeir eru mjök áleitnir, ok sumir eigi góðgjarnir; er ek hræddr um, ef þú fær hardleikit af þeim, at þá søeki þik reiðin, er þú kennir til, enn mér þœtti gott ef við bærisk, at hon kœmi eigi til þín’. Hreiðarr mælti: ‘Nú talaðir þú gott orð, 15 konungr; þá skal at vísu fara, ef ek veit þess vánir, at ek reiðumst’. Konungr svarar: ‘Mun þú fara, þótt ek banna þér?’ ‘Eigi at síðr’, segir hann. Konungr mælti: ‘Ætlar þú at þér muni jafnt við mik at eiga, sem við Þórð bróður þinn, því at þar hefir þú jafnan þitt mál?’ Hreiðarr svaraði: ‘Því öllu betra mun mér við yðr at eiga, sem þér erut vitrari enn hann’. Konungr þóttist nú sjá, at ekki mundi tjá at letja 20 hann, ok þótti ekki ørvænt, at hann slœgi sér í fgruneyti með qðrum mǫnnum, ef hann bannaði honum at fara með sér, ok sýndist þá enn óhœgra at veita honum umsjá, ef hann þyrfti nokkurs við; ok fyrir því leyfði konungr honum at fara. Hreiðarr varð því feginn; var honum þá feginn hestr til reiðar, enn með því at hann var þungr á baki ok óvanr reiðum, þá kunni hann eigi betra hóf, at ætla 25 hestinum enn hann hleypti svá fyrir, at hestrinn var þegar þrotinn, er þeir váru skammt á leið komnir. Enn er konungr varð þess varr, þá mælti hann: ‘Nú berr vel til: fylgi Hreiðari nú aftr til bæjarins, ok fari hann hvergi’. Hreiðarr svarar:

áleitni aggression, provocation, hostile behaviour — 1

hird royal household, retinue, court — 2

hirdmaðr king's retainer, member of a royal following — 3 · 3 *hirdmann*

sjálf self, oneself — 4, 5 *sjálfir*

missátr — 4 *missáttir*

sættarfundr meeting for reconciliation, peace conference — 4

skipa arrange, assign places, man (a ship), appoint — 5

sáttarfundr meeting for reconciliation, peace conference — 8 *sáttarfundarins*

viðförlull widely traveled, having journeyed far — 9 *viðförlull*

forvitni curiosity — 9

staðr place, spot; stead — 10 *stað*

viðförlull far-travelled, widely traveled — 10

fgr journey, expedition — 11

leyfa allow, permit; praise — 11 · 23 *leyfði*

fella fell, cause to fall, kill; fit (of felldr) — 11 *felld*

greip hand, palm, grip — 11 *greipr*

ólið hindrance, want of help — 12

eðr or — 12

áleitinn aggressive, quarrelsome, prone to picking fights — 13 *áleitnir*

sumr some, certain — 13 *sumir*

góðgjarn well-meaning, benevolent — 13 *góðgjarnir*

hræddr afraid, frightened — 13

hardleika to treat roughly, handle harshly — 14 *hardleikit*

søkja seek, attack; prosecute at law — 14 *sæki*

reið riding, ride; riding party — 14 *reiðin* · 24 *reiðar* · 25 *reiðum*

viss certain, sure; wise — 16 *vísu*

ván hope, expectation, likelihood — 16 *vánir*

reiðask become angry — 16 *reiðumst*

þótt although, even though — 17

banna forbid, prohibit — 17 · 22 *bannaði*

síðr less — 17

jafn equally, just as much — 18 *jafnt*

vitr wise, intelligent — 20 *vittrari*

tjá show, tell; avail, be of use — 20

letja hold back, dissuade, hinder — 20

ørvænn not to be expected, unlikely — 21 *ørvænt*

slá strike, hit; mow — 21 *slægi*

fgruneyti company of travellers, escort — 21

óhœgr difficult, awkward, uncomfortable — 22 *óhœgra*

umsjá care, oversight, supervision — 23

nokkurr some, someone, a certain one — 23 *nokkurs*

feginn glad, joyful — 24

þungr — 25

óvanr — 25

betri better — 25 *betra*

hóf moderation, measure, fitting degree — 25

hleypa make run, ride fast, let loose — 26 *hleypti*

þrjóta fail, run short, give out — 26 *þrotinn*

skammt a short distance, briefly — 27

varr aware; wary, cautious — 27

bœr farmstead, farm buildings, town — 28 *bæjarins*

hvergi nowhere, in no way — 28

IN CONTEXT

14 **kennir** feel, suffer (idiom: kenna til)

19 **Því** correlative with 'sem': 'by so much, insofar as'

20 **sem** correlative with 'því': insofar as

27 **berr** impersonal here: it happens, turns out

‘Eigi heftir þetta ferð mína, þótt hestrinn sé þrotinn; kemr mér til lítils mikill
fráleikr, ef ek get eigi fylgt yðr’. Fóru þá margir menn til ok lögðu fram hjá
honum hesta sína, ok vildu reyna fráleik hans, er hann talaði sjálfr svá
kappsamliga um. Enn svá lauk, at hann mœddi hvern hest, er frammi var lagðr,
ok sátu margir fyrir af sínum hestum.

CHAPTER 4

Enn er þeir komu þar, sem konungar skyldu finnast, mælti Magnús konungr til
Hreiðars: ‘Ver þú mér nú fylgjusamr, ok gakk jafnan hit næsta mér, því at mér
segir ekki létt hugr um, hversu ferr, ef menn Haralds konungs ná þér’. Hreiðarr
lét svá vera skyldu sem konungr mælti. ‘Ok þykki mér því betr’ segir hann, ‘sem
ek er yðr nærri’. Því næst fundust konungar, ok töludu sín mál tveir samt. Menn
Haralds konungs höfðu áðr heyrt sagt frá Hreiðari ok fávizku hans; þótti þeim
um hit vænsta, er þeir sá hann þar kominn. Enn þegar þeir konungar tóku tal
sitt, þá gekk Hreiðarr í flokk Haralds manna, ok heimtu þeir hann með sér til
skógar, er skammt var þaðan. Þeir skauttoguðu hann mjök, enn hrundu honum
stundum; enn þar lék á ýmsu sem hann var: stundum fuk hann fyrir þeim sem
hálmvisk, stundum var hann fastr fyrir sem veggr, ok brutu þeir frá honum. Enn
svá dróst leikrinn um síðir, at þeir gerðu honum heldr hardleikit, ok létu ganga á
honum øxarskopt og sverðskálpa; namu naddar af umgjörðum í höfði honum, svá
at hann skeindist af. Hann hló við, ok lét sem honum þætti þetta hit mesta
gaman. Ok er svá hafði fram farit um hríð, tók leikrinn ekki at batna af þeira
hendi. Þá mælti Hreiðarr: ‘Nú höfu vér átt gaman ok góðan leik um stund, ok er
nú mál at hætta, því at mér tektr at leiðast þessi rjá. Förum nú til konungs yðars,
ok vil ek sjá hann’. ‘Þat skal verða. aldri’, sögðu þeir, ‘svá fjandligr maðr sem þú
ert, at þú sjáir konung várn, heldr skulu vér föera þinn óvin til heljar’. Honum
fannst þá fátt um,— þóttist sjá at þeir ætluðu þessu fram at fara, sem þeir sögðu;
var nú svá komit, at honum rann í skap, ok reiddist hann. Greip þá höndum
þann þeira, er mest sótti at honum ok verst lék við hann; varp hann þeim á loft,
ok föerði niðr at höfðinu svá hart, at heilinn lá þegar úti, ok var dauðr. Enn þeir

hefta fetter, hinder, hold back — 1 *heftir*
þótt although, even though — 1
þrjóta fail, run short, give out — 1 *þrotinn*
fráleikr swiftness, speed — 2 · 3 *fráleik*
reyna try, test; experience, prove — 3
sjálfr self, oneself — 3
kappsamliga zealously, eagerly — 4
ljúka close, finish — 4 *lauk*
mœða weary, exhaust, afflict — 4 *mæddi*
frammi forward, out in front; to the fore,
prominent — 4
fylgjusamr attentive, constantly attending on
someone — 7
náinn near, closely related — 7 *næsta*
létt light, easy; cheerful — 8 *létt*
hugr mind, thought, courage — 8
ná reach, get, attain — 8
nær near, nearly; when — 10 *nærri* · 10 *næst*
samt together — 10
fávizka folly, foolishness, stupidity — 11 *fávizku*
vænn handsome, fine; promising, likely — 12 *vænsta*
tal talk, conversation; count, number — 12
flokkr band, troop, company — 13 *flokk*
heimta claim, demand; fetch, call for — 13 *heimtu*
skógr wood, forest — 14 *skógar*
skammr short, brief — 14 *skammt*
skauttoga dragged or pulled by the skirt of one's
cloak; jostled about in mockery — 14 *skauttoguðu*
hrinda push, thrust, shove — 14 *hrundu*
leika play, sport; deal with — 15, 27 *lék*
ýmiss various, sundry; alternating, by turns — 15
ýmsu
fjúka be blown, drift, fly (of snow, dust) — 15 *fauk*
hálmvisk wisp of straw — 16
fastr firm, fast, fixed — 16
veggr wall — 16
brjóta break — 16 *brutu*
leikr game, play, sport, contest — 17, 20 *leikrinn* · 21
leik

hardleikinn rough, harsh, roughly played — 17
hardleikit
øxarskapt axe-shaft, haft of an axe — 18 *øxarskopt*
sverðskálpr sword-scabard, sheath — 18 *sverðskálpa*
naddr nail, spike; (poet.) spear-point — 18 *naddar*
umgjörð mounting, sheath, or fitting for a sword —
18 *umgjörðum*
skeina scratch, wound slightly — 19 *skeindist*
hlæja laugh — 19 *hló*
þátrr seem, think — 19 *þætti*
gaman fun, amusement, pleasure — 20, 21
hríð while, spell of time; storm, snowstorm;
onslaught, attack — 20
batna improve, get better, recover — 20
hætta leave off, stop; risk, venture — 22
leiða become tedious, grow weary of — 22 *leiðast*
rjá quarrel, strife, contention — 22
yðvarr your, yours (of several people) — 22 *yðars*
fjandligr hostile, fiendish — 23
fœra bring, convey — 24 · 28 *færði*
óvinr enemy, foe — 24 *óvin*
hel death, the realm of the dead — 24 *heljar*
renna he grew agitated, it got the better of him —
26 *rann*
skap state of mind, temper, mood; (pl.) fate — 26
reiða carry, convey; brandish, swing; pay out — 26
reiddist
grípa grasp, seize, snatch — 26 *Greip*
sœkja seek, attack; prosecute at law — 27 *sótti*
verpa throw, cast; heap up, pile (a mound) — 27 *varp*
loft air, sky — 27 *loft*
hart hard, fiercely, harshly — 28
heili brain — 28 *heilinn*
úti outside, out of doors — 28
dauðr dead — 28

IN CONTEXT
17 **dróst** draw, drag; (reflexive) proceed, turn out
17 **síðir** lateness, late time; (in phrase um síðir) at last
22 **tektr** begins to (impersonal, + inf.)
25 **fannst** seemed (impersonal, 'he found it...')

urðu hræddir, sem eftir váru, ok þótti hann varla mennskr maðr at afli; stukku þeir allir á brott, ok fóru til Haralds konungs, ok sögðu at drepinn var hirdmaðr hans. Hann svarar: ‘Drepi þá þann, er þat gerði’. ‘Hann er eigi í hendi’, sögðu þeir; ‘hann er nú brottu’. Þat er frá Hreiðari at segja, at hann fór þegar þeir skildu, á fund Magnúsar konungs, ok sagði honum sitt efni. Konungr mælti: ‘Hvart veizt þú nú, hvernig er at reidast’. ‘Já’, segir hann, ‘nú veit ek þat’. Konungr mælti: ‘Hvart þótti þér nú svá gott at reidast, sem ek fann at þér var mikil forvitni á?’ Hreiðarr svarar: ‘Illt þótti mér, ok þess var ek fúsastr, at drepa þá alla’. ‘Þat kom mér beint í hug’, sagði konungr, ‘at þú mundir illa reidast; enn þó er nú svá komit, at ek treystumst eigi til at þín verði gætt, ef þú ert með hirdinni, þá er vér finnumst, því at Haraldr frændi er brögðotr, ok er vant at sjá við ráðum hans. Nú vil ek fá þér fõruneyti, ok senda þik á Upplõnd til lends manns míns, þess er Eyvindr heitir, at hann haldi þik fyrir Haraldri konungi. Kom þá til mín, er ek sendi þér orð’.

CHAPTER 5

Hreiðarr fór nú þar til er hann kom til Eyvindar, ok tók hann við honum eftir orðsending Magnúsar konungs. Konungar urðu vel ásáttir um hit fyrri vígit, ok var þat sett ok samit; enn um mál Hreiðars kom ekki ásamt með þeim; beiddi Haraldr konungr bóta fyrir hirdmann sinn, enn Magnús konungr sagði, at hans menn hefði valdit upphöfum ok sökum ǫllum; lét því síðr þann boetanda, er veginn var, at hann kallaði þá alla hafa fyrirgert sér, er í móti höfðu verit Hreiðari, þótt hann hefði alla þá drepit. Skildu þeir at sinni við þat, at Magnús konungr neitaði þverliga bóta fyrir manninn. Eigi liðu langar stundir, áðr Haraldr konungr varð viss, hvar hann var niðr kominn. Gerði hann síðan ferð sína ok kom á Upplõnd til Eyvindar með sextigu manna. Þat var snemma um morgin, því at hann ætlaði at koma á óvart; enn þat varð ekki svá, því at Eyvindr þóttist vita, at Haraldr konungr mundi leita eftir manninum; var hann á engri stundu varbúinn við hans kvámu; kom honum þegar njósni um ferðir konungs, er hann var norðan kominn; hafði hann stefnt at sér mǫnnum í skóga, þá er nær

hræddr afraid, frightened — 1 *hræddir*

varla — 1

mennskr human — 1

afli strength, might — 1 *afli*

stökkva spring, spurt, leap — 1 *stukku*

hirdmaðr king's retainer, member of a royal following — 2 · 18 *hirdmann*

brottu away, gone — 4

efni material, matter, state of affairs — 5

hvart whether — 5, 7

hvernig how — 6

reidast become angry, take offense — 6, 7

já yes, an affirmative particle — 6

forvitni curiosity — 7

fúss eager, willing — 8 *fúsastr*

hugr mind, thought, courage — 9 *hug*

treystast dare, trust oneself, feel able — 10 *treystumst*

gæta watch over, take care of, guard — 10 *gætt*

hird royal household, retinue, court — 10 *hirdinni*

frændi kinsman, relative — 11

brögðotr crafty, wily, full of tricks — 11

vandr difficult, hard, demanding — 11 *vant*

fõruneyti — 12

lendr landed, holding land from the king (lendr maðr, baron) — 12 *lends*

orðsending message, word sent — 16

ásáttir agreed, in agreement — 16 *ásáttir*

fyrri former, earlier; (superl.) first — 16 *fyrri*

semja arrange, settle, compose; come to terms — 17 *samit*

ásamt together — 17

beiða ask, request; (mid.) ask for oneself — 17 *beiddi*

bót remedy, improvement; compensation, atonement — 18 *bóta*

valda cause, bring about; wield, rule over — 19 *valdit*

upphaf beginning, origin — 19 *upphöfum*

síðr less — 19

boeta better, mend; pay compensation — 19 *boetanda*

fyrirgera forfeit — 20 *fyrirgert*

þótt although, even though — 21

langr long — 22 *langar*

viss certain, sure; wise — 23

sextigir sixty — 24 *sextigu*

snemma early — 24

morgin morning — 25

óvart unexpectedly, unawares — 25

varbúinn ill-prepared, insufficiently ready — 27

kváma coming, arrival — 27 *kvámu*

njósn spying, news, intelligence — 27

norðan — 28

skógr wood, forest — 28 *skóga*

nær near, nearly; when — 28

IN CONTEXT

15 **við** with 'taka', means to receive

19 **því** in phrase 'því síðr': the less because of that, all the less

25 **því** with 'at', forms the causal conjunction 'because'

25 **á** in the idiom 'koma á óvart', meaning 'to catch unawares'

váru böenum; skyldi hann gera þeim mark til, ef hann þyrfti manna við. Þat er 1
sagt einn dag, nokkuru áðr Haraldr konungr kom þar, at Hreiðarr bæði Eyvind fá
sér silfr nokkut ok gull. Eyvindr spurði, ef hann væri hagr? Hreiðarr svarar: ‘Þat
sagði mér Magnús konungr, at ek mynda vera hagr, enn ekki má ek annat til
vita, því at ek hefi aldrei við leitat, enn ek trúi því, sem hann sagði, því at hann 5
myndi vita’. Eyvindr mælti: ‘Þú ert mjök undarligr maðr; nú mun ek fá þér
smíðarefni, enn þú fá mér aftr silfrit, ef smíðin ónýtist, enn ella njót sjálf’.
Hreiðarr var nú byrgðr í einu húsi, ok var hann þar at smíðinni, enn áðr enn
algert yrði þat, er hann vildi smíða, kom þar Haraldr konungr, sem áðr var sagt.
Eyvindr tók blíðliga við konungi, ok gerði honum góða vezlu. Ok er þeir sátu við 10
drykk, mælti Haraldr konungr til Eyvindr: ‘Er nokkurr sá maðr hér, er Hreiðarr
heitir? Mun þú hafa vináttu(vára), ef þú selr oss þann mann fram
nauðungarlaust’. ‘Eigi er hann nú hér’, sagði Eyvindr. ‘Ek sér þat’, segir konungr,
‘at hann er eigi hér í stofunni; veit ek ok eigi síðr, at hann er í þínum herbergjum
ok í þínu valdi, ok þarftú eigi þess at dylja’. 15

‘Enn þótt svá sé’, segir Eyvindr, ‘þá geri ek ekki þann mun ykkarn Magnúsar
konungs, at ek selja þér fram þann mann undir øxi, er hann bauð mér at veita
hald ok traust’. Gekk Eyvindr þá út ór stofunni. Enn er hann kom at því húsi, er
Hreiðarr var byrgðr í, þá brauzt hann á hurðina, ok kallaði, at hann vildi á brott
þaðan. ‘Þegi þú’, segir Eyvindr; ‘Haraldr konungr er hér kominn, ok vill drepa
þik’. Hreiðarr brauzt út eigi at síðr, ok lézt hitta vilja konung. Eyvindr sá, at hann 20
myndi brjóta upp hurðina, ef hann væri eigi út látinn. Gekk hann þá til ok lauk
upp ok mælti: ‘Gramir munu taka þik, er því hrapar svá til banans, at þér má ekki
við hjálpa’. Hreiðarr gekk inn í stofuna fyrir Harald konung, ok kvaddi hann ok
mælti síðan: ‘Herra’, segir hann, ‘takit af mér reiði yðra, því at ek er þér felldr 25
fyrir margs sakir, ef þú vill snúa þinni vináttu til mín. Mun ek þá gera þat, er þú
vill mik til senda, þótt mannhætta þykki í vera. Nú er hér einn gripr, er ek vil þér
gefa’. Ok setti hann á borðit fyrir konung; þat var svín, gert af silfri ok gyllt. Þá
mælti konungr, er hann leit á svínit: ‘Þú ert hagr maðr, svá at trautt hefi ek sét
jafnvel smíðat með því móti sem er’. Fór þá svínit um stofuna, ok sýndi maðr 30
manni, ok tala allir eitt um, at eigi þóttust hafa sét þess kyns smíði fegra. Þá

boer farmstead, farm buildings, town — 1 *bænum*
mark mark, sign; significance — 1
nökkurr some, a certain, any — 2 *nökkuru* · 3 *nökkut*
silfr silver — 3 · 7 *silfrit* · 28 *silfri*
gull gold, gold ring — 3
hagr skilful, handy (esp. as a craftsman) — 3, 4, 29
aldregi never — 5 *aldrei*
trúa believe, trust — 5 *trúi*
undarligr strange, wonderful — 6
smíðarefni material for smithwork or building — 7
byrgja shut in, close up, enclose — 8, 19 *byrgðr*
smíð craftsmanship, piece of work — 8 *smíðinni*
algerr complete, entirely finished — 9 *algert*
smíða make, build, forge — 9 · 30 *smíðat*
blíðliga kindly, warmly, cheerfully — 10
vezla — 10 *vezlu*
drykk — 11 *drykk*
nokkurr some, a certain — 11 *nökkurr*
vináttu friendship — 12 *vináttu* · 26
selja sell; hand over, give — 12 *selr* · 17
nauðungarlauss free from compulsion, uncoerced —
13 *nauðungarlaust*
stofa living room, sitting room — 14, 18 *stofunni* ·
24, 30 *stofuna*
síðr less — 14, 21
herbergi lodging, quarters, room — 14 *herbergjum*
vald power, authority, control — 15 *valdi*
dylja conceal, deny — 15
þótt although, even though — 16, 27
munr difference, degree; desire, mind — 16 *mun*
ykkarr your, of you two — 16 *ykkarn*

öx axe — 17 *öxi*
hald hold, grip; keeping, support — 18
traust — 18
brjóta break — 19, 21 *brauzt* · 22
hurð door — 19, 22 *hurðina*
þegja be silent, keep quiet — 20 *þegi*
ljúka opened (the door) — 22 *lauk*
grammr fiend, demon — 23 *Gramir*
hrapa rush, hurry, tumble headlong — 23 *hrapar*
bani death, slayer — 23 *banans*
hjálpa help, aid, assist — 24
kveðja greet, address; call upon, summon — 24
kvaddi
herra lord, sir — 25
reiði anger, wrath — 25
yðvarr your, yours (of several people) — 25 *yðra*
fella subject to, beholden to — 25 *felldr*
mannhætta peril, dangerous situation — 27
gripr valuable object, treasure — 27
borð board, plank; table; ship's side — 28 *borðit*
svín pig, swine — 28 · 29, 30 *svínit*
gylla gild, adorn with gold — 28 *gyllt*
trautt scarcely, hardly — 29
jafnvel just as well, equally; even — 30
kyn kin, family, race; kind — 31 *kyns*
smíði — 31
fagr fair, beautiful — 31 *fegra*

IN CONTEXT

10 **tók** welcomed (idiom ‘taka við’ = receive, welcome)

mælti konungr: ‘Taka mun ek sættir af þér, Hreiðarr; þykki mér gott at senda þik til stórvirkja. Þú ert maðr styrkr ok ófoelinn, at því er ek hygg’. Nú kom svínit qðru sinni aftr fyrir konung; tók hann þá upp ok hugði at smíðinni enn vandligar. Sá hann þá, at þat var gyltr ok spenar á; sá hann, at þetta var gert til háðs við hann; fleygði hann þegar á brott svíninu, ok mælti: ‘Hafi þik allan tröll, ok standi menn upp ok drepi hann’. Hreiðarr greip svínit ok mælti: ‘Hvat þá annat enn ek hafa sjálfr grip minn, ef þú vill engu launa, konungr, nema illu’. Kvað hann þegar úti annat orð, ok fór brott af böenum. Haraldr konungr ok hans menn hlupu út eftir honum, ok ætluðu at drepa hann. Enn er þeir komu út, var þar fyrir Eyvindr með fjölmenni, svá at þeir máttu ekki halda eftir Hreiðari. Skildu þeir Haraldr konungr ok Eyvindr svá, at konungi líkaði illa, enn Hreiðarr létti sinni ferð eigi fyrr enn hann kom á fund Magnúsar konungs. Ok er þeir fundust, frétti konungr, hversu farit hafði með þeim Haraldi konungi. Enn Hreiðarr sagði til allt hit sanna, ok sýndi konungi svínit. Konungr mælti: ‘Hardla hagliga er þetta smíðat, ok hefnt hefir Haraldr konungr frændi várr mjök grimmliga minni háðungar, enn í þessu er öllu saman, ok eigi er þú allráðslítill, ok þó með öllu hugkæmr, ok aldri ætla ek, at fífl muni svá fara, hversu heimskliga sem þú lætr’.

CHAPTER 6

Hreiðarr var nú með Magnúsi konungi um stund, ok einnhvern dag kom hann at máli við konung ok sagði svá: ‘Þat vilda ek, konungr, at þú veittir mér þat, er ek mun biðja þik’. ‘Hvat er þat’, segir konungr. ‘Þat herra’, segir Hreiðarr, ‘vilda ek at þér veittir mér, at hlýða kvæði því, er ek hefi ort um yðr’. ‘Þat vil ek veita þér’, segir konungr. Hreiðarr flutti kvæðit, ok var þat nokkut stirt ok einrænligt qndvert, enn því betr sem meirr leið upp á. Ok er lokit var mælti konungr: ‘Þetta kvæði sýnist mér undarligt, ok þó gott áðr lýkr; er þat mjök með þeim hætti, sem æti þín mun vera; hon hefir fyrst verit með kynlegu móti, ok einrænligu; en hon mun snúast til betrunar sem upp líðr á. Hér eftir skal ek velja kvæðislaunin: hólmr einn liggr hér fyrir Noregi, sá er ek vil þér gefa; hann er vel grasi vaxinn ok gott

sætt settlement, reconciliation, peace agreement — 1 *sættir*
stórvirkja great deed, mighty exploit — 2 *stórvirkja*
styrkr strong — 2
ófoelinn fearless, undaunted — 2
svín pig, swine — 2, 6, 14 *svínit*
smíð craftsmanship, piece of work — 3 *smíðinni*
vandliga carefully, thoroughly — 4 *vandligar*
gyltr sow, female pig — 4
speni teat, nipple — 4 *spenar*
þetta this — 4
háð mockery, scorn — 5 *háðs*
fleygja throw, fling, let fly — 5 *fleygði*
grípa grasp, seize, snatch — 6 *greip*
sjálfr self, oneself — 7
gripir valuable object, treasure — 7 *grip*
launa reward, repay, requite — 7
úti outside, out of doors — 8
bær farm, homestead — 8 *bænum*
fjölmenni crowd, large company of people — 10
líka please, be pleasing to — 11 *líkaði*
léttu — 12 *létti*
finnast meet, find one another — 13 *fundust*
frétta ask, inquire; hear of, learn — 13 *frétti*
hardla very, exceedingly — 14
hagliga skillfully, cleverly — 15
smíða make, build, forge — 15 *smíðat*
hefna avenge, take vengeance — 15 *hefnt*
frændi kinsman, relative — 15
grimmliga grimly, fiercely — 16
háðung shame, disgrace, humiliation — 16 *háðungar*
allráðslítill lacking in resourcefulness, wanting in counsel — 16

hugkvæmr resourceful, inventive — 17 *hugkæmr*
fífl fool, idiot — 17
heimskliga foolishly, stupidly — 18
einnhverr some, a certain — 19 *einnhverr*
herra lord, sir — 21
hlýða listen, give heed; be permissible, avail — 22
kvæði poem, song — 22, 25 · 23 *kvæðit*
yrkja compose (poetry); work, till — 22 *ort*
nokkut somewhat, a little — 23 *nokkut*
stírd stiff — 23 *stirt*
einrænlig strange, peculiar, singular in manner — 23 *einrænligt* · 26 *einrænligu*
qndvert early, at the beginning (of a period); foremost — 24 *qndvert*
meirr more — 24
ljúka close, finish — 24 *lokit* · 25 *lýkr*
sýnast seem, appear — 25 *sýnist*
undarlig strange, wonderful — 25 *undarligt*
hátt manner, way, custom — 25 *hætti*
œði temperament, disposition, nature — 26 *æti*
fyrst first, firstly — 26
kynlig strange, odd — 26 *kynlegu*
betrun improvement, betterment — 27 *betrunar*
skula shall, must — 27 *skal*
velja choose, select — 27
kvæðislaun reward for a poem — 27 *kvæðislaunin*
hólmr islet, small island — 27
nóregr Norway — 28 *Noregi*
gras grass, herb, plant — 28 *grasi*
vaxa grow, increase — 28 *vaxinn*

IN CONTEXT

14 **til** used with ‘segja’ to mean ‘reveal, tell fully’
 27 **eftir** together with ‘hér’ forms the phrase ‘hereafter’

land, þótt eigi sé mikit'. Hreiðarr mælti: 'Þetta er vel gefit, sem ván var af yðr; þar skal ek samtengja með Noreg ok Ísland'. 'Eigi veit ek, hversu þat ferr', segir konungr, 'hitt veit ek, at margir menn munu búnir, at kaupa at þér hólminn, ok gefa þér annat fé fyrir. Nú ætla ek þat bezt, at ek leysa til mín hólminn, at hann verði þér eigi at gripdeildum, ok þeim sem kaupa vilja, allra helzt fyrir þá skyld, at þér er ekki vel værti hér í landi fyrir Haraldi konungi, því at auðsær er þinn kostur, ef hann má ráða, ef þú dvelst hér langvistum'. Gaf Magnús konungr þá Hreiðari silfr fyrir hólminn, ok fór hann at ráði konungs út til Íslands, ok bjó í Svarfaðardal, þar er síðan heitir at Hreiðarsstöðum. Fór um hans æfi sem Magnús konungr gat, at hann þótti því røskvari, sem meirr leið á æfi hans; enn hann hafði gert sér at mestum hluta þau kynjalæti, er hann sýndist hálfífl. Bjó hann á Hreiðarsstöðum til elli, ok er margt manna frá honum komit. Lýkr þar nú frá Hreiðari at segja.

þótt although, even though — 1

ván hope, expectation, likelihood — 1

samtengja join together, unite — 2

nóregr Norway — 2 *Noreg*

hólmr islet, small island — 3, 4, 8 *hólminn*

leysa loosen, release, set free; settle, redeem — 4

gripdeild plundering, forcible seizure of goods — 5
gripdeildum

skyld cause, sake; obligation — 5

værr calm, peaceful, at ease — 6 *værti*

auðsær easily seen, obvious — 6

dvelja delay, detain; (reflexive) stay, remain — 7
dvelst

langvist long stay, prolonged residence — 7
langvistum

silfr silver — 8

æfi life, lifetime — 9, 10

røskr vigorous, brave, doughty — 10 *røskvari*

meirr more — 10

kynjalæti strange behavior, queer or uncanny conduct — 11

sýnask seem, appear — 11 *sýndist*

hálfífl half-fool, half-wit — 11

elli old age — 12

ljúka close, finish — 12 *Lýkr*

IN CONTEXT

10 **því** correlative with *sem meirr*: 'the more ... as'